

PLAN DZIAŁANIA KT 172

ds. Identyfikacji Osób, Podpisu Elektronicznego, Kart Elektronicznych oraz Powiązanych z nimi Systemów i Działań

STRESZCZENIE

Polski rynek kart zaczął się rozwijać w pierwszej połowie lat 90-tych XX wieku. Na rynku pojawiają się wtedy pierwsze firmy dostarczające karty oraz aplikacje i systemy oparte na kartach.

Bardzo szybko, bo już 1994 powstała Normalizacyjna Komisja Problemowa ds. Kart Identyfikacyjnych (NKP 172), która kontynuuje swoje prace do dziś, jako Komitet Techniczny (KT 172) ds. Identyfikacji Osób, Podpisu Elektronicznego, Kart Elektronicznych oraz Powiązanych z nimi Systemów i Działań.

Obecnie rynek kart elektronicznych charakteryzuje się ogromnym, dynamicznym postępowaniem technologicznym. W związku z powyższym bardzo ważne jest utrzymanie aktualności norm w zakresie objętym pracami KT 172. Szczególne znaczenie prac realizowanych przez KT 172 wynika również z faktu, że w zakresie elektronicznego podpisu i elektronicznej identyfikacji prace KT można i trzeba traktować, jako część procesu budowy społeczeństwa informacyjnego Unii Europejskiej

Rynek producentów kart dzieli się na dwa segmenty:

- około 5-6 lokalnych firm produkujących głównie karty z tworzyw sztucznych bez modułów elektronicznych, ewentualnie proste karty bezstykowe; szacunkowy poziom produkcji to około 40-50 milionów sztuk,
- firmy produkujące karty elektroniczne na potrzeby zaawansowanych aplikacji (karty bankowe, GSM, PKI, identyfikacyjne) z potencjałem produkcyjnym wynoszącym około 20-30 mln kart.

Ze względu na zastosowanie, karty elektroniczne (zarówno stykowe, bezstykowe, jak i z podwójnym interfejsem) zaczynają dominować na rynku głównie za sprawą rozwijających się nowych technologii w:

- a) bankowości – karty EMV,
- b) telekomunikacji – karty SIM do telefonów komórkowych,
- c) identyfikacji – karty korporacyjne, karty ubezpieczenia zdrowotnego, dokumenty identyfikacyjne
- d) transporcie publicznym – bilety komunikacji miejskiej i regionalnej.

Główne cele postawione przed KT 172 to:

- promowanie i upowszechnianie europejskich i międzynarodowych norm dotyczących kart identyfikacyjnych i ich zastosowań,
- wprowadzanie do systemu Polskich Norm nowo publikowanych norm europejskich i międzynarodowych,

- opiniowanie norm i innych dokumentów normalizacyjnych z ISO/IEC i CEN,
- czuwanie nad aktualnością norm znajdujących się w zbiorze Polskich Norm.

Prace KT 172 przynoszą korzyści tym krajowym przedsiębiorcom, którzy stosując w praktyce normy dostarczają na rynek rozwiązania, które mogą być oferowane na całym wspólnotowym rynku, nie ograniczając się tylko do lokalnych klientów.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

Początki faktycznego rozwoju polskiego rynku kart to pierwsza połowa lat 90-tych XX wieku. Wtedy na skalę masową pojawiają się karty bankowe z paskiem magnetycznym i karty telefoniczne do aparatów publicznych. Powstają pierwsze firmy, najpierw dystrybuujące karty, a następnie uruchamiające produkcję i personalizację takich kart w Polsce. Wówczas także przygotowywane są pierwsze aplikacje i systemy oparte o karty.

W roku 1994 powstała Normalizacyjna Komisja Problemowa ds. Kart Identyfikacyjnych (NKP 172), która na mocy nowej ustawy o normalizacji z dnia 12 września 2001 r. została przekształcona w Komitet Techniczny (KT 172). Nazwę tę zmodyfikowano w 2010 roku na KT ds. Identyfikacji Osób, Podpisu Elektronicznego, Kart Elektronicznych oraz Powiązanych z nimi Systemów i Działań, zaś powodem zmiany było rozszerzenie zakresu działania CEN TC 224, dla którego KT 172 stanowi tzw. „komitet lustrzany”, co oznacza mniej lub bardziej formalny obowiązek uwzględniania w swoich pracach działalności tego Komitetu Technicznego CEN.

Pierwsze prace objęły opracowanie polskich norm będących odpowiednikami norm międzynarodowych ISO/IEC i norm europejskich CEN, dotyczących parametrów fizycznych kart, rodzajów pól informacyjnych i nośników informacji oraz sposobu umieszczania ich na powierzchni karty lub w jej strukturze wewnętrznej. Na szczególną uwagę zasługują dwie inicjatywy podjęte w ramach prac normalizacyjnych NKP 172, a potem KT 172. Pierwsza - to opracowanie Polskiej Normy PN-I-03000:1998, dającej podstawy utworzenia Krajowego Rejestru Kart Identyfikacyjnych (KRKI); druga - to opracowanie wieloczęściowej normy PN-ISO/IEC 9834 i współuczestniczenie w utworzeniu i działaniu Krajowego Rejestru Identyfikatorów Obiektów (KRIO).

Karta stała się przede wszystkim elementem umożliwiającym identyfikację jej właściciela oraz „kluczem” umożliwiającym dostęp poprzez sieć do danych gromadzonych centralnie. Z tego powodu karty elektroniczne, a w szczególności te wyposażone w układ scalony z koprocesorem kryptograficznym, są obecnie najbardziej interesujące ze względu na zastosowanie tych kart w infrastrukturze klucza publicznego (PKI).

Obecnie polski rynek producentów kart to około 10 firm produkujących głównie karty z tworzyw sztucznych bez modułów elektronicznych, ewentualnie proste karty

bezstykowe, oraz firmy produkujące karty elektroniczne na potrzeby zaawansowanych aplikacji (karty bankowe, GSM, PKI, identyfikacyjne). Do rozwoju rynku przyczyniają się także firmy personalizujące karty (głównie na potrzeby bankowe) oraz zagraniczni producenci kart z Europy i Dalekiego Wschodu, a także ich lokalni dystrybutorzy.

Klasyfikacja głównych podmiotów uczestniczących w tworzeniu rynku kart i zainteresowanych ich normalizacją:

- banki i instytucje finansowe – karty procesorowe, laminowane, PCV, o różnym stopniu zaawansowania technologicznego, prawdopodobnie większość kartowych aplikacji bankowych (do 80%) zostanie oparta na rozwiązaniach masowych i tanich (zgodnych ze specyfikacją EMV pełniącą w przypadku kart płatniczych rolę normy/standardu *de facto*); pozostałe 20% to aplikacje znacznie bardziej zaawansowane, o dodatkowych cechach, których wdrożenie wymaga ścisłej współpracy z wyspecjalizowanymi firmami aplikacyjnymi;
- operatorzy telefonii komórkowej – karty procesorowe, wtryskiwane, ABS, w dwóch grupach:
 - 1) karty do standardowych aplikacji GSM to karty stanowiące minimum 70-80% wszystkich sprzedawanych kart elektronicznych,
 - 2) karty zawierające dodatkowe aplikacje (NFC, Java, PKI) przeznaczone dla bardziej wymagających klientów;
- instytucje państwowe, w tym:
 - 1) służba zdrowia – karty ubezpieczenia zdrowotnego wydawane przez MZ będą najprawdopodobniej kartami procesorowymi laminowanymi, niepubliczne fundusze opieki zdrowotnej planują wydawanie kart uprawniających do dodatkowych świadczeń – działania nie są skoordynowane, a karty mogą być zarówno pamięciowe jak i procesorowe, w zależności od projektu,
 - 2) organy administracji państwowej – projekty zakładające zastosowanie elektronicznej identyfikacji obywateli w swoich rozwiązaniach najczęściej powołują się na infrastrukturę PKI, co oznacza w zasadzie zastosowanie kart z kryptoprocесorem, laminowane (PCV lub poliwęglanowe); paszporty biometryczne, karty pobytu (dokument identyfikacyjny dla cudzoziemców) i elektroniczne prawa jazdy (w dalszej przyszłości) - karty poliwęglanowe z procesorem,
 - 3) urzędy skarbowe i podatkowe, ZUS – elektroniczna sprawozdawczość i rozliczenia mogą spowodować wdrożenie rozwiązań opartych o karty z kryptoprocесorem, umożliwiających wykorzystanie technologii PKI, lecz nie wykluczone, że zostanie to powiązane z elektroniczną identyfikacją obywateli,
 - 4) szkolnictwo – elektroniczne legitymacje studenckie, legitymacje nauczycieli i pracowników naukowych oparte głównie o karty procesorowe i karty z kryptoprocесorem, laminowane, PCV, czasami powiązane z kartami bezstykowymi;
- firmy komunikacyjne i transportowe – w większości przypadków karty bezstykowe, laminowane, PCV, służące, jako identyfikatory i bilety wielokrotnego użytku,
- agencje reklamowe i marketingowe – bardzo tanie i masowe karty wykorzystywane w systemach lojalnościowych,

- sieci sklepów i hurtowni, detaliści – systemy lojalnościowe opracowane zazwyczaj przez zewnętrzne firmy, co wymusza zakup gotowego rozwiązania, zwykle są to karty laminowane,
- urzędy administracji lokalnej i samorządowej – systemy parkingowe oparte o karty pamięciowe oraz karty wielokrotnego użytku (pamięciowe stykowe lub bezstykowe) zgodne ze standardami stosowanymi w transporcie masowym – z tych rozwiązań wywodzi się idea karty miejskiej o wielorakich funkcjach umożliwiających elektroniczne płatności na terenie miasta/gminy, wkraczająca w wielu przypadkach w obszar zastosowań w transporcie publicznym i opłatach parkingowych.

KT172 działa w obszarze normalizacji europejskiej, będąc tzw. „komitetem lustrzanym” dla komitetu CEN TC/224 Personal identification, electronic signature and cards and their related systems and operations.

Poszczególnymi zagadnieniami zajmują się następujące grupy robocze (WG):

- CEN/TC 224/WG 6 User Interface (Interfejs użytkownika)
- CEN/TC 224/WG 9 Telecommunication applications (Zastosowania w telekomunikacji)
- CEN/TC 224/WG 11 Transport applications (Zastosowania w transporcie lądowym)
- CEN/TC 224/WG 15 European citizen card (Europejska karta obywatela)
- CEN/TC 224/WG 16 Application Interface for smart cards used as Secure Signature Creation Devices (Interfejs aplikacyjny kart elektronicznych używanych jako bezpieczne urządzenie do składania podpisu elektronicznego)
- CEN/TC 224/WG 17 Protection Profiles in the context of SSCD (Profil zabezpieczeń dla bezpiecznego urządzenia do składania podpisu elektronicznego)
- CEN/TC 224/WG 18 Interoperability of biometric recorded data (Interoperacyjność rejestrowanych danych biometrycznych)

KT 172 działa w obszarze normalizacji międzynarodowej objętym działaniami komitetu ISO/IEC JTC1/SC 17 Cards and personal identification, (członkostwo czynne).

Poszczególnymi zagadnieniami zajmują się grupy robocze (WG)

- JTC 1/SC 17/WG 1 Physical characteristics and test methods for ID-cards (Charakterystyki fizyczne i metody badań kart identyfikacyjnych)
- JTC 1/SC 17/WG 3 Identification cards - Machine readable travel documents (Karty identyfikacyjne- dokumenty podróżne odczytywane maszynowo)
- JTC 1/SC 17/WG 4 Integrated circuit card with contacts (Elektroniczne karty stykowe)
- JTC 1/SC 17/WG 5 Registration Management Group (RMG) (Grupa Zarządzania Rejestracją)
- JTC 1/SC 17/WG 8 Integrated circuit cards without contacts (Elektroniczne karty bezstykowe)
- JTC 1/SC 17/WG 9 Optical memory cards and devices (Optyczne karty pamięciowe i urządzenia do ich obsługi)
- JTC 1/SC 17/WG 10 Motor vehicle driver licence and related documents (Prawo jazdy i dokumenty powiązane)
- JTC 1/SC 17/WG 11 Application of biometrics to cards and personal identification (Zastosowanie biometrii w kartach i do identyfikacji osób)

Uwarunkowania prawne, takie jak krajowe, regionalne i międzynarodowe przepisy/rozporządzenia oraz istniejące i planowane dyrektywy europejskie

Krajowe akty prawne:

- Ustawa z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym
- Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (implementuje wymagania dyrektywy 1999/93/WE której data uchylecia 1 lipiec 2016 zastała określono w artykule 50 pkt 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2002 r. W sprawie określenia warunków technicznych i organizacyjnych dla kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, polityk certyfikacji dla kwalifikowanych certyfikatów wydawanych przez te podmioty oraz warunków technicznych dla bezpiecznych urzędzeń służących do składania i weryfikacji podpisu elektronicznego
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 kwietnia 2009 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie struktury logicznej deklaracji i podań, sposobu ich przesyłania oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 grudnia 2009 r. W sprawie trybu zakładania konta oraz sposobu postępowania się podpisem elektronicznym w elektronicznym postępowaniu upominawczym
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2009 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie struktury logicznej deklaracji i podań, sposobu ich przesyłania oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2010 r. W sprawie sposobu przesyłania deklaracji i podań oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 kwietnia 2011 r. W sprawie zasad potwierdzania, przedłużania ważności, wykorzystania i unieważniania profilu zaufanego elektronicznej platformy usług administracji publicznej
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. W sprawie dokumentacji przebiegu studiów
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. W sprawie studiów doktoranckich oraz stypendiów doktoranckich
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2011 r. W sprawie warunków organizacyjno- technicznych dotyczących formy wniosków i dokumentów oraz ich składania drogą elektroniczną do sądów rejestrowych i Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz sposobu postępowania się dokumentami wydanymi w postaci elektronicznej
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2011 r. W sprawie wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych zawierających akty normatywne i inne akty prawne, dzienników urzędowych wydawanych w postaci

elektronicznej oraz środków komunikacji elektronicznej i informatycznych nośników danych

- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 grudnia 2011 r. W sprawie trybu zakładania konta w systemie teleinformatycznym, sposobu korzystania z systemu teleinformatycznego i podejmowania w nim czynności związanych z zawiązaniem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przy wykorzystaniu wzorca umowy oraz wymagań dotyczących podpisu elektronicznego
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 stycznia 2012 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu przesyłania deklaracji i podań oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. W sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 września 2012 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu przesyłania deklaracji i podań oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone

Międzynarodowe akty prawne:

- Dyrektywa 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 grudnia 1999r, w sprawie wspólnotowych ram dla podpisów elektronicznych (zgodnie z artykułem 50 pkt 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE, „Dyrektywę 1999/93/WE uchyla się z dniem 1 lipca 2016”)
- Decyzja Komisji z 6 listopada 2000 r. W sprawie minimalnych kryteriów jakie powinny zostać wzięte pod uwagę przez Państwa Członkowskie przy wyznaczaniu organów zgodnie z art. 3 ust. 4 dyrektywy 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego kryteriów jakie powinny zostać wzięte pod uwagę przez Państwa Członkowskie przy wyznaczaniu organów zgodnie z art. 3 ust. 4 dyrektywy i Rady w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisu elektronicznego (2000/709/WE)
- Decyzja Komisji Europejskiej z 14 lipca 2003 w sprawie publikacji ogólnie uznanych standardów dla produktów podpisu elektronicznego zgodnie z dyrektywą 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnotowych ram w zakresie elektronicznego (2003/511/EC)
- Decyzja Komisji 2009/767/WE z dnia 16 października 2009 r. ustanawiająca środki ułatwiające korzystanie z procedur realizowanych drogą elektroniczną poprzez „pojedyncze punkty kontaktowe” zgodnie z dyrektywą 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącą usług na rynku wewnętrznym (Dz. U. L 274 z 20.10.2009)
- Decyzja Komisji z dnia 28 lipca 2010 r. Zmieniająca decyzję 2009/767/WE w odniesieniu do tworzenia, prowadzenia i publikowania zaufanych list podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne nadzorowanych/akredytowanych przez państwa członkowskie (notyfikowana, jako dokument nr C(2010) 5063)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do

transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Szacunkowa liczba Polskich Norm z zakresu działania KT 172, stosowanych w obszarze kartowym wynosi - 60.

Obecnie polski rynek producentów kart dzieli się na dwa segmenty:

- około 5-6 lokalnych firm produkujących głównie karty z tworzyw sztucznych bez modułów elektronicznych, ewentualnie proste karty bezstykowe; szacunkowy poziom produkcji to około 40-50 milionów sztuk (ze względu na mnogość źródeł kart dane te są trudne do oszacowania i mogą wahać się w zakresie 20-30%), w tym karty do systemów lojalnościowych, karty rabatowe, itp. stanowią minimum 70-80%, zaś pozostałe aplikacje rozproszone (karty identyfikacyjne, dostępowe) to 15-30%,
- firmy produkujące karty elektroniczne na potrzeby zaawansowanych aplikacji (karty bankowe, GSM, PKI, identyfikacyjne) z potencjałem produkcyjnym około 20-30 mln kart.

Karty elektroniczne (zarówno stykowe, bezstykowe, jak i z podwójnym interfejsem) zaczynają dominować na rynku głównie za sprawą rozwijających się nowych technologii w:

- a) bankowości – karty EMV stanowią obecnie ponad 90% rynku (ponad 30 mln sztuk), przy czym coraz częściej są to karty z podwójnym interfejsem (około 70% całej populacji),
- b) telekomunikacji – karty SIM do telefonów komórkowych to poziom ponad 50 mln sztuk,
- c) identyfikacji – karty ubezpieczenia zdrowotnego (ponad 5 mln użytkowników), elektroniczne legitymacje studenckie (ponad 1,5 mln użytkowników), karty PKI (ponad 500 tys. użytkowników), karty do tachografów (ponad 300 tys. sztuk), paszporty biometryczne (kilka milionów),
- d) transporcie publicznym – głównie karty bezstykowe dostępne, jako bilety okresowe i parkingowe we wszystkich większych polskich miastach.

Perspektywy rozwoju rynku w najbliższych latach:

- Migracji wszystkich kart bankowych emitowanych i obsługiwanych przez wszystkie banki w Polsce do standardu EMV praktycznie jest zakończona. Oznacza to, że ponad 30 mln kart bankowych jest wyposażonych w mikroprocesor. Większość (ponad 20 mln) działa także, jako karty bezstykowe.
- Przedpłacone elektroniczne karty telefoniczne powoli znikają z rynku wraz z aparatami publicznymi, wypieranymi przez technologię GSM.
- Telefonii komórkowej GSM w Polsce notuje stały wzrost klientów, a co za tym idzie wzrost sprzedaży kart SIM. Dodatkowym bodźcem rozwojowym dla tego rynku jest

perspektywa przechodzenia operatorów na nowe rozwiązania technologiczne (NFC M2M), wymuszające wymianę starszych kart SIM na rynku oraz współpracę z integratorami z branży IT.

- Aplikacje lojalnościowe (karty rabatowe, karty stałego klienta, karty klubowe) będą utrzymywały stałą rosnącą dynamikę wzrostu na poziomie sięgającym nawet 50% rocznie. Głównym rodzajem nośnika informacji są tu proste karty plastikowe z kodem kreskowym lub paskiem magnetycznym, stąd udział kart elektronicznych na tym rynku jest dosyć znikomy.
- W kolejnych latach (prawdopodobnie poczynając od 2015 roku) przewidywana jest realizacja dużego narodowego projektu związanego z identyfikacją obywateli – karta ubezpieczenia zdrowotnego. Realizacja dowodu osobistego w oparciu o kartę elektroniczną uległa kolejnemu przesunięciu w czasie. Karta ubezpieczenia zdrowotnego oznacza emisję kart na łącznym poziomie zbliżonym do populacji naszego kraju.
- Przewidywany rozwój aplikacji związanych z infrastrukturą klucza publicznego (PKI) i podpisu cyfrowego nie zakłada masowego użycia tych instrumentów. Jednakże stopień skomplikowania infrastruktury, jak i samych aplikacji powoduje, że zaawansowane karty kryptograficzne będą w nich podstawowym bezpiecznym nośnikiem informacji.
- Będzie następował stały wzrost zastosowań kart elektronicznych (głównie bezstykowych) w lokalnych aplikacjach komunikacyjnych i transportowych, częściowo połączony z lokalnymi zastosowaniami do elektronicznych płatności lub rozszerzonej funkcjonalności karty miejskiej (parkingi, dostęp do usług e-administracji, itp.).
- Ze względu na różnorodność branży wykorzystujących karty plastikowe (bankowość, administracja rządowa i lokalna, instytucje państwowe, telefonia publiczna i komórkowa, agencje reklamowe i marketingowe, sieci i jednostki handlowe i usługowe, transport publiczny), jako nośnik informacji, trudno jest oszacować faktyczny rozmiar rynku zarówno, co do liczby osób zatrudnionych, jak i faktycznych obrotów czy przychodów.
- Przeważająca większość kart plastikowych (najprawdopodobniej ponad 90%), wliczając w to karty elektroniczne, pojawiająca się w obiegu za sprawą rodzimej produkcji jak i importu, podlega normalizacji, co najmniej w zakresie podstawowych parametrów użytkowych (charakterystyki fizyczne, protokoły zapisu i wymiany danych) w ramach powszechnie stosowanych norm międzynarodowych ISO/IEC, odnoszących się do kart i systemów z nimi powiązanych.
- Przyjęcie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE powoduje, że do dnia 1 lipca 2016 muszą zostać wydane wszystkie akty wykonawcze oraz zestawy nowych norm i specyfikacji technicznych związanych z realizacją tzw. usług zaufania (projekty dokumentów są dostępne) – rozporządzenie będzie obowiązywało, jako prawo bezpośrednio w krajach członkowskich i będzie miało bezpośredni wpływ na działalność elektronicznych usług (przynajmniej w domenie publicznej).

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Oczywistą korzyścią dla przedsiębiorstw jest utrzymanie aktualności norm w związku z dynamicznym postępowaniem technologicznym w zakresie objętym pracami KT 172. Przestrzeganie przez producentów i usługodawców standardów jest podstawą powszechności korzystania z rozwiązań kartowych i elektronicznej komunikacji. Normy, uwzględniające aktualne technologie i postęp techniczny, są przede wszystkim bardzo przydatne dla firm nie będącymi dużymi koncernami międzynarodowymi. Te ostatnie stać na własne badania i tworzenie własnych standardów kreowanych przez lokowanie na rynku swoich produktów, monopolizując w ten sposób rynek i pozostawiając mniejszym firmom rynek produktów niszowych.

Jednak szczególne znaczenie prac realizowanych przez KT 172 wynika z faktu, że w zakresie elektronicznego podpisu i elektronicznej identyfikacji prace KT są istotną częścią całego procesu budowy społeczeństwa informacyjnego Unii Europejskiej.

Brak odpowiednich jednolitych regulacji normalizacyjnych na poziomie UE może prowadzić do budowania i rozwijania lokalnych, krajowych rozwiązań z zakresu elektronicznej identyfikacji i uwierzytelnienia oraz podpisu elektronicznego. Taka sytuacja już ma miejsce w wielu krajach, w tym i w Polsce, co w dłuższej perspektywie może prowadzić do znacznego utrudnienia naszym obywatelom dostępu do usług świadczonych drogą elektroniczną na rynku wewnętrznym UE. Chodzi tu zarówno o sferę biznesu, jak i aktywność zawodową obywateli oraz ich kontakty z administracją i instytucjami publicznymi. W pierwszym przypadku jednym z wielu przykładów może być uniemożliwienie ubiegania się przedsiębiorcy o pozyskanie zamówienia w innym kraju, w którym postępowania przetargowe odbywać się będą drogą elektroniczną. W drugim przypadku obywatel polski nie będzie mógł załatwić sprawnie i tanio w formie elektronicznej korespondencji z urzędami i instytucjami innych państw swoich życiowych spraw związanych np. z edukacją na zagranicznych uczelniach, poszukiwaniem pracy, a także związanymi ze świadczeniami zdrowotnymi, rentowymi lub emerytalnymi).

Niewątpliwe korzyści z realizacji prac KT odniosą ci krajowi przedsiębiorcy, którzy stosując w praktyce normy dostarczają na rynek zgodne z nimi rozwiązania z zakresu podpisu elektronicznego i elektronicznej identyfikacji. Mogą oni swoje produkty i usługi oferować na całym wspólnotowym rynku, nie ograniczając się do lokalnych, często branżowych, klientów.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

Główne cele KT 172 to:

- promowanie i upowszechnianie europejskich i międzynarodowych standardów zdefiniowanych w normach,
- wprowadzanie do systemu Polskich Norm nowo publikowanych norm europejskich i międzynarodowych,
- opiniowanie norm i innych dokumentów normalizacyjnych przesyłanych do PKN z ISO/IEC i CEN,
- czuwanie nad aktualnością norm znajdujących się w zbiorze Polskich Norm.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Strategia:

- aktywne uczestnictwo wszystkich członków KT 172 w bieżących pracach komitetu,
- terminowe i systematyczne opiniowanie dokumentów z ISO/IEC i CEN,
- aktywne uczestnictwo wszystkich członków KT 172 w posiedzeniach komitetu,
- poszukiwanie źródeł finansowania tłumaczeń,
- poszukiwanie wykonawców prac normalizacyjnych,
- udział w procesie powstawania Norm Europejskich,
- promowanie i upowszechnianie europejskich (międzynarodowych) standardów zdefiniowanych w normach,
- promowanie i upowszechnianie wiedzy na temat działalności KT 172, a także PKN, poprzez udział w konferencjach, publikacje,
- poszukiwanie i zaangażowanie do prac w KT nowych członków (podmiotów),
- uczestnictwo ekspertów w pracach komitetów technicznych europejskich.

4.3. Aspekty środowiskowe

Normy dotyczące kart identyfikacyjnych w zasadzie ignorują zagadnienie utylizacji kart wycofanych z użytkowania, koncentrując się na określaniu cyklu życia karty z punktu widzenia jej przydatności jako medium umożliwiającego identyfikację. W świetle norm kartowych po zakończeniu tzw. „cyklu życia” karty przestaje ona być użyteczna w dotychczasowych zastosowaniach.

Niemniej jednak samo zastosowanie kart plastikowych, zwłaszcza kart elektronicznych, które z reguły służą do wielokrotnego wykonywania różnego rodzaju „transakcji”, może być traktowane jako pośredni czynnik poprawiający uwarunkowania ekologiczne, np. przez wycofanie tradycyjnych papierowych nośników służących do potwierdzania uprawnień podmiotu do korzystania z usług (bilety w transporcie publicznym, przepustki), zastąpienie monet i banknotów przez karty płatnicze o teoretycznie dłuższym okresie eksploatacji i relatywnie mniejszych kosztach utylizacji.

Normalizacja rozwiązań technologicznych i organizacyjnych związanych z podpisem elektronicznym ma dla środowiska skutki bardziej dalekosiężne. Sama normalizacja jest warunkiem upowszechnienia tego typu rozwiązań w skali globalnej, zaś przeniesienie

dzięki temu do „cyberprzestrzeni” wymiany wiarygodnych i uwierzytelnionych informacji i komunikatów ogranicza dewastujące z punktu widzenia środowiska migracje materiałów (np. dokumentów papierowych) i ludzi (np. postaciów przemieszczających się „nieekologicznymi” środkami lokomocji), a także zużycie towarzyszącej tym migracjom energii.

5 CZYNNIKI WPLÝWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Brak środków finansowych na przygotowanie polskich wersji Norm Międzynarodowych i Europejskich.

Brak zainteresowania podmiotów opracowaniem polskich wersji językowych Norm Międzynarodowych i Europejskich.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

- CEN/TS 15480-1:2012 Identification card systems - European Citizen Card - Part 1: Physical, electrical and transport protocol characteristics
- CEN/TS 15480-2:2012 Identification card systems - European Citizen Card - Part 2: Logical data structures and security services
- CEN/TS 15480-3:2014 Identification card systems - European Citizen Card - Part 3: European Citizen Card Interoperability using an application interface
- CEN/TS 15480-4:2012 Identification card systems - European Citizen Card - Part 4: Recommendations for European Citizen Card issuance, operation and use

- CEN/TS 15480-5:2013 Identification card systems - European Citizen Card - Part 5: General Introduction
- ISO/IEC 7816-4:2013 Identification cards -- Integrated circuit cards -- Part 4: Organization, security and commands for interchange
- ISO/IEC 14443-1:2008 Identification cards -- Contactless integrated circuit cards -- Proximity cards -- Part 1: Physical characteristics
- ISO/IEC 14443-1:2008/Amd 1:2012 Additional PICC classes
- ISO/IEC 14443-2:2010 Identification cards -- Contactless integrated circuit cards -- Proximity cards -- Part 2: Radio frequency power and signal interface
- ISO/IEC 14443-2:2010/Amd 1:2011 Limits of electromagnetic disturbance levels parasitically generated by the PICC
- ISO/IEC 14443-2:2010/Amd 2:2012 Additional PICC classes
- ISO/IEC 14443-2:2010/Amd 3:2012 Bits rates of $f_c/8$, $f_c/4$ and $f_c/2$
- ISO/IEC 14443-3:2011 Identification cards -- Contactless integrated circuit cards -- Proximity cards -- Part 3: Initialization and anticollision
- ISO/IEC 14443-3:2011/Amd 1:2011 Electromagnetic disturbance handling and single-size unique identifier
- ISO/IEC 14443-3:2011/Amd 2:2012 Bit rates of $f_c/8$, $f_c/4$ and $f_c/2$, frame size from 512 bytes to 4 096 bytes and minimum TR0
- ISO/IEC 14443-4:2008 Identification cards -- Contactless integrated circuit cards -- Proximity cards -- Part 4: Transmission protocol
- ISO/IEC 14443-4:2008/Amd 1:2012 Exchange of additional parameters
- ISO/IEC 14443-4:2008/Amd 2:2012 Bit rates of $f_c/8$, $f_c/4$ and $f_c/2$, protocol activation of PICC Type a and frame size from 512 bytes to 4 096 bytes
- ISO/IEC 10373-3:2010 Identification cards -- Test methods -- Part 3: Integrated circuit cards with contacts and related interface devices
- ISO/IEC 10373-6:2011 Identification cards -- Test methods -- Part 6: Proximity cards
- ISO/IEC 10373-6:2011/Amd 1:2012 Additional PICC classes
- ISO/IEC 10373-6:2011/Amd 2:2012 Test methods for electromagnetic disturbance
- ISO/IEC 10373-6:2011/Amd 3:2012 Exchange of additional parameters, block numbering, unmatched AFI and TR2
- ISO/IEC 10373-8:2011 Identification cards -- Test methods -- Part 8: USB-ICC
- ISO/IEC 20060:2010 Information technology -- Open Terminal Architecture (OTA) -- Virtual machine
- ISO/IEC 24727-1:2014 Identification cards -- Integrated circuit card programming interfaces -- Part 1: Architecture
- ISO/IEC 24727-2:2008 Identification cards -- Integrated circuit card programming interfaces -- Part 2: Generic card interface

- ISO/IEC 24727-3:2008 Identification cards -- Integrated circuit card programming interfaces -- Part 3: Application interface + Cor 1:2010
- ISO/IEC 24727-4:2008 Identification cards -- Integrated circuit card programming interfaces -- Part 4: Application programming interface (API) administration + Cor 1:2011
- ISO/IEC 24727-5:2011 Identification card -- Integrated circuit card programming interfaces -- Part 5: Testing procedures
- ISO/IEC 24727-6:2010 Identification cards -- Integrated circuit card programming interfaces -- Part 6: Registration authority procedures for the authentication protocols for interoperability